

[Svend Haugaard.]

lidt lettere at praktisere, end hvis man ikke har det. Derfor beder jeg om lidt god vilje. Jeg vil gerne appellere til, at man tænker venligt — og hurtigt — på den dygtige og sparsommelige unge mand, som ønsker at være selvstændig; han har gjort sig fortjent til det, og hans finansieringsforhold bliver værre dag for dag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Kirkegaard): Jeg vil gerne indskrænke mig til at takke ordførerne for en betydelig interesse for de to forslag, vi her behandler. Mange problemer er jo draget ind i debatten, og mange betænkeligheder er kommet frem. Der kan siges i hvert fald fra visse sider at være givet betinget tilslutning, og det takker jeg for.

Jeg har nævnt i mine indledende bemærkninger, at jeg er fuldkommen klar over, at det bliver vanskeligt at finde kriterier for de afgrænsninger, som er nødvendige. Vi kan umuligt nå til klarhed her; det er nødvendigt, at vi prøver at forhandle om det i et udvalg.

Jeg må rette en forkert opfattelse — jeg har måske ikke udtrykt mig klart nok i første omgang — ved at gøre den bemærkning, at jeg ikke tænker på statslån, end-sige billige statslån. Jeg forestiller mig, at støtten til de unge landmænd skal gives som en form for statsgaranti. Jeg håber, vi kan finde en sådan ordning, og jeg mener, det er nødvendigt, at der er rente- og afdragsfrihed i 5 år; jeg tror, jeg nævnte det — det er i hvert fald det, der er min hensigt.

Jeg erkender, at de problemer, jeg her har rejst, og den løsning, jeg går ind for, naturligvis griber stærkt ind i de problemer, som den store landbokommission arbejder med. Jeg har med vilje afgrænset det til de førstegangsetablerede og til de skatteproblemer, vi alle ved findes. Jeg takker for, at vi kan fortsætte forhandlingerne i et udvalg.

Westerby: Jeg synes, det er meget prisværdigt af det ærede medlem hr. Kirkegaard at fremsætte disse to forslag til beslutning. Det ene forslag drejer sig om etableringslån for unge landbrugere, og det er ganske klart, at unge landbrugere ikke har gode vilkår. Men så er spørgsmålet,

hvordan man kan give dem bedre vilkår, og det ærede medlem hr. Kirkegaard foreslår, at man skal lave en særlig etableringslåneordning for dem.

Men det store problem er jo, at hvis man begynder at lave specielle låneordninger på de forskellige områder, breder det sig let. Hvad udviklingen af erhvervslivet her i landet angår, er det specielt under det nuværende høje renteniveau med den ret stramme likviditet, der gør det vanskeligt at opnå lån, svært for store dele af erhvervslivet at ekspandere, og det gælder naturligvis på en lang række områder. Vi har tidligere været ude for, at f. eks. skibsværfterne har talt om, at den høje rente og de vanskelige låneforhold kan ramme dem; vi hører også fra tid til anden røster fremme i den politiske debat om, at der skal laves særlige låneordninger f. eks. på boligområdet, og her har vi altså et forslag om at lave en særlig låneordning for unge landmænd.

Jeg kan godt sige, at jeg har fuld sympati for alle de tre nævnte områder, ligesom jeg har det for alle de andre områder, som jeg ikke specielt har nævnt her, men som også er i vanskeligheder på grund af det høje renteniveau og den stramme likviditet med hensyn til at opnå lån. Men spørgsmålet er, om man ikke bedst opnår det, man tilsigter, ved igennem den almindelige økonomiske politik at sikre en almindelig rentesænkning og en større likviditet. Sagen er nemlig den, at hvis vi udvider adgangen til låneordninger først på det ene og så det andet og det tredje område ved forskellige for så vidt kunstige ordninger, må dette modvirkes af en indskrænkning af aktiviteten på andre områder.

Hvis vi udvider aktiviteten på et særligt område, bliver vi nemlig nødt til på en eller anden måde at indskrænke forbruget. Ellers bliver der manglende balance i samfundsøkonomien, og samfundsøkonomiens ligevægt er allerede på indeværende tidspunkt noget anstrengt. Det kan bl. a. ses af valutatabene og tendenserne til prisstigning. Spørgsmålet er derfor, om man ikke skal gå den modsatte vej og gennem den økonomiske politik aktivt og energisk tilstræbe generelt at få et lavere renteniveau og større likviditet på lånemarkedet, således at erhvervslivet i almindelighed kan